

Yola devam

Moving on up

Kendi evinizde
yaşama kılavuzu

Yola devam

Kendi evinizde
yaşama kılavuzu

Moving on up

İçindekiler

Eaves Başkanından Mesaj	5
1. Noktalı bölümün imzalanması	6
2. En baştan doğrusunu öğrenelim; kira ve faturalar	18
3. Emniyet ve güvenlik	36
4. Geri dönüşüm ve enerji tasarrufu	42
5. Temel DIY (Kendin Yap) işleri	46
6. Sırada ne var?	72
Ek A: Taşınma kontrol listesi	78
Ek B: Bütçe hazırlama	80
Ek C: Yararlı iletişim bilgileri	82
Ek D: Eaves hakkında	89

Yeni bir ev!

Yeni bir eve taşınma, heyecan verici bir olaydır. Yeniden başlamanız ve bağımsız olarak yaşamanız için bir şanstır; kendi zevkinize göre yaratabileceğiniz ve kapınızı kapattığınızda dünyanın sizden taleplerini dışarıda bırakabileceğiniz bir ortamdır.

Ancak bu tür güzel şeylerin yanı sıra, taşınma çaba gerektiren ve bazen de stresli bir süreç olabilir. Her şeyi doğru sırayla yapmaya çalışırken, sinir bozucu evraklar ve uğraştırıcı kendin-yap (DIY) işlerini halletmek yorucu gelebilir.

Moving On Up (Yola Devam) yeni evinizde geçireceğiniz ilk günlerde size destek sağlamak amacıyla yazılmıştır. Hayatı biraz daha kolaylaştırmak için ihtiyaç duyduğunuz bilgileri size sağlamayı amaçlamaktadır. Ancak, burada bahsedilmeyen bazı sorunlarla da karşılaşabilirsiniz. Bu tür durumlarda, size yardım edebilecek acentelerle iletişim kurmanızı tavsiye ederiz. Örneğin, Londra'nın birçok ilçesinde Citizens Advice Bureau (Yurttaş Danışmanlık Bürosu) veya bütçe yönetimi ya da borçlarınız ile ilgili danışmanlık hizmeti verecek bir acente bulunmaktadır. Bu büro ve acentelerle iletişim kurmaktan çekinmeyin; zor durumlarda insanlara yardım etmek ve profesyonel danışmanlık sağlamak için oradalar. Eaves ayrıca size yararlı olabilecek bir dizi proje ve atölye çalışması (workshop) düzenlemektedir ve bunlara ait detaylar bu kılavuzun arkasındaki Ek D'de verilmiştir.

Yeni evinizde bol şans! Kılavuzda yer almayan ancak yer almasını istediğiniz herhangi bir şey varsa lütfen bizi bu konuda bildirin, böylece bir sonraki baskıya ekleyebiliriz.

Denise Marshall

Eaves Başkanı

30. Governing Law.

This Agreement shall be governed, construed and interpreted by the law of the State of New York.

IN WITNESS WHEREOF, the parties have executed this Lease as of the date first above written.

[Landlord] Signature Block

[Tenant] Signature Block

1.

Noktalı yerin imzalanması

Bunca zaman bekledikten sonra yeni evinize kavuştunuz. Bu ev hayalini kurduğunuz saray olmasa da size ait ve eğer siz de bizim gibi düşünüyorsanız, bu sizi rahatlatacaktır. Ancak, bir sevinç ılığı atmadan ve arkadaşlarınızı/ailenizi/işyerinizi arayıp müjdeli haberi vermeden önce LÜTFEN bazı sinir bozucu detayları kontrol ettiğinizden emin olun ve bir takım sıkıcı işleri yapmaya başlayın.

Düşünülmesi gereken şeyler

- * Kiracılık başlangıç tarihi. Evi gördüğünüz zamana bağlı olarak, eve taşınma tarihinizin evi görüş tarihinizden en az bir hafta sonrası olarak belirlenmesi için anlaşma sağlamaya çalışmalısınız. Yine de anahtarlar sizde olmalı ve evi istediğiniz zaman görmeye gidebilmelisiniz. Ancak önceki kiracılıkları veya ruhsatları sonlandırmak, gaz/elektrik tedarikçilerini bilgilendirmek, talebinizin yeniden yönlendirilmesini sağlamak ve benzeri işler için zamanınızın olacağından emin olun.
- * Haftalık kira ücretinin ne kadar olduğunu öğrenin.
- * Eğer bir apartman dairesi kiralyorsanız, binanın ortak alanları için de bir 'hizmet' bedeli (aidat) ödemeniz gerekebilir. Bu bedel kira ücretine mi dâhil yoksa ayrıca mı ödeniyor, onu öğrenin ve bütçenizi ona göre ayarlayın.
- * Eğer çalışmıyorsanız veya maaşınız düşükse, Housing Benefit (Konut Kira Yardımı) veya diğer bir mali yardım programına başvuruda bulunun (daha fazla bilgi için www.direct.gov.uk sitesini ziyaret edin).
- * Kiracılığın şartlarını ve koşullarını, haklarınızı ve sorumluluklarınızı anladığınızdan emin olun. Bu size sıkıcı gelebilir; genellikle bu dokümanları okumak heyecan verici değildir. Ancak ne tür beklentilere sahip olabileceğinizi ve sizden ne beklediğini bilmeniz oldukça önemlidir.
- * Herhangi bir sorunuz olduğunda doğrudan arayabilmek için Housing Officer (Konut Memuru) iletişim bilgilerini bir kenara not edin.
- * Eğer yardım alıyorsanız veya geliriniz düşükse, yeni kiracılık sürenizin bırakacağınız bitmekte olan kiracılığınızla çakışması hâlinde Dual Housing Benefit (Çift Konut Yardımı) almaya hak kazanabilirsiniz. Bu yardım, aynı anda iki ev için kira ödemek zorunda kalmamanız içindir. Detaylar için Housing Officer (Konut Memuruna) danışın.

Yapılacak ilk işler...

Evet, evi kabul ettiniz ve birkaç gün içinde taşınmayı umuyorsunuz. Şimdi derin bir nefes alma ve yeni evinizi ziyaret etme zamanı. Böylece taşınma anı gelene dek yapmanız gereken bazı işler için kendinizi hazırlayabilirsiniz.

- * Bir not defteri ve kalem alıp halletmeniz gereken tüm onarımları, dekorasyonu ve evle ilgili çözüm bekleyen diğer meseleleri not edin.
- * Perdeler için pencereleri, mobilyalar ve döşemeler için yerleri ve antreyi ölçmek üzere bir şerit metre alın; eğitilmiş bir sihirbaz değilseniz, iki metrelik bir koltuğu bir metrelik kapıdan geçirmek pek mümkün olmayacaktır.
- * Olmazsa olmaz temel eşyalar için bir 'taşınma kutusu' hazırlamaya başlayın. Bu eşyalar arasında su ısıtıcısı, bardaklar, bir kavanoz kahve, biraz tuvalet kağıdı ve sabun, cep telefonunuz, plastik bulaşık eldivenleri gibi... Listenin uzunluğu size bağlı. Taşınacağınız gün yanınızda olması gereken eşyaları ancak siz bilebilirsiniz ve önemli olan bu kutuyu hazırlamayı ve taşınacağınız gün yanınıza almayı unutmamanızdır.
- * Anahtarlar – yeteri kadar anahtarınız var mı? Acil durumlar için hazırda bir yedek anahtar seti bulundurmak her zaman yararlıdır.
- * Musluklar ve lavabolar – sıcak suyunuz var mı? Hakikaten, hiç suyunuz var mı? Eğer yoksa, Housing Officer (Konut Memurunuzla) görüşün.
- * Aydınlatma armatürleri ve prizler – evin önceki sakinleri giderken tüm ampulleri götürmüşler mi? Eğer götürmüşlerse, taşınma kutunuza bir çift ampul koyabilirsiniz.
- * Genel temizlik – üzülererek söylemeliyiz ki bazı insanlar evleri pek temiz bırakmıyorlar. Kısa bir hijyen kontrolü yapın ve gerekirse kendinize bir temizlik seti hazırlayın.
- * Isıtma – ne tür bir ısıtma sistemi olduğunu, nasıl çalıştığını, kumandaların nerede olduğunu ve çalışıp çalışmadığını kontrol edin. Eğer düzgün bir şekilde çalışmıyorsa, onarılması için ev sahibiyle ve ilgili hizmetleri sağlayan kuruluşla iletişim kurun.
- * Ocak bölümü – bağlantıların gazlı ocak için mi yoksa elektrikli ocak için mi yapıldığını kontrol edin, böylece ne alacağınızı önceden bilebilirsiniz. Kanun gereği ev sahibinizin, emniyetiniz için her yıl gaz güvenlik

kontrolü yaptırması gerekmektedir. Bu kontrolün yapılmış olduğundan emin olun ve bir sonraki kontrol tarihini bir kenara not edin ki gerekirse takip edebilirsiniz.

- * TV/Telefon – bir telefon ve TV anteni noktası olup olmadığını kontrol edin.
- * Dekorasyon – tüm odaların ve holün dekorasyonunun genel durumunu kontrol edin. Zevkinize göre dekore edilmiş olmayabilir ancak boyandığında ve sizin stilinize göre döşendiğinde nasıl görüneceğini bir düşünün (herhangi bir işe girişmeden önce ev sahibinizden izin alın!). Taşındığınız yere bağlı olarak belki bir dekorasyon ödeneği almaya hak kazanabilirsiniz, kontrol etmeye değer, değil mi? Housing Officer (Konut Memurunuz) danışın.
- * Su – ana su vanasının ve su sayacının yerini öğrenin.
- * Elektrik ve gaz sayaçları – elektrik ve gaz hattının nasıl açılıp kapatıldığını, hâlihazırda bağlı olup olmadıklarını ve sayaçların en son ne zaman okunduğunu kontrol edin. Sigorta kutusunun nerede olduğunu öğrenin.
- * Taşıma/nakliye masrafları – taşınması gereken eşyalarınız varsa, bölgenizde nakliye hizmeti veren firmaları araştırmak için doğru zaman. Eğer çok fazla eşyanız yoksa küçük bir kapalı kasa kamyonet kiralayabilir veya arkadaşlarınızdan yardım isteyebilirsiniz. Bazı bölgelerde Community Transport Schemes (Toplu Taşıma Programları) da mevcut olup oldukça düşük bir fiyata size yardım edebilirler; bölgenizde bu tür programlar olup olmadığını kontrol etmek için yerel kütüphanenize veya internete bakın.

Demirbaşlar, armatürler ve mali durum

Eğer yeni eve taşınmayı bekleyen bir depo dolusu eşyası olan şanslı insanlarsanız, bu kılavuzun bir sonraki bölümüne doğrudan geçebilirsiniz. Ancak, yanınıza alacak pek fazla eşyanız yoksa ya da hiç eşyanız yoksa, aşağıda yer alan bilgiler işinize yarayabilir.

Eviniz tamamen döşeli değilse, mobilya ve beyaz eşya için para harcamanız gerekecek. Bu size pahalıya mal olabilir. Ancak mali destek alıyorsanız yardım talep edebilirsiniz.

Toplumsal Yardım Bağışı

Hâlihazırda Income Support (Gelir Desteği), Income-related Employment and Support Allowance (Gelirle ilgili Çalışma ve Destek Ödeneği), Income-based Jobseeker's Allowance or Pension Credit (Gelire dayalı İş Arayan Ödeneği veya Emeklilik Kredisi) alıyorsanız, Community Care Grant'a (Toplumsal Yardım Bağışına) başvurabilirsiniz. Aşağıdaki özelliklere sahipseniz de bağış için uygun görülebilirsiniz:

- * Yerinde bakım veya kurumsal bakım merkezinden bağımsız yaşayacağınız bir yere taşıyorsanız;
- * Yerleşik olmayan bir düzende yaşadıktan sonra sizin için daha uygun yeni bir eve taşıyorsanız ve yerel meclisiniz veya bir gönüllü organizasyon tarafından yeniden yerleştiriliyorsunuz;
- * Alternatifi yerinde bakım veya hastane ise ve bundan dolayı kendi evinizde kalmak için yardıma ihtiyacınız varsa;
- * Aileniz veya siz, aile dağılması veya aile üyelerinden birinin uzun vadeli bir hastalığa tutulmuş olması gibi bir neden ötürü aşırı baskıyla karşı karşıya olduğunuzdan ötürü yardıma ihtiyacınız varsa;
- * Hasta, engelli veya geçici izinle serbest bırakılmış birine bakıyorsunuz.

Alacağınız meblağ, yardım almak için koşullarınızın ne derece uygun olduğuna ve Community Care Grant'ın (Toplumsal Yardım Bağışı) mevcut bütçesine bağlıdır. Formu doldururken, kurulum ve teslimat gibi gizli masraflar da dâhil olmak üzere tüm yeni eşya ücretlerini de hesaba katın. Community Care Grant (Toplumsal Yardım Bağışı) yararlı olacak olsa da ihtiyacınız olan paranın tamamını almanızın çok zor olduğunu ve bazı insanların çok az miktarda para alabildiğini unutmayın.

Bu bağış için başvurmaya karar verdikten sonra, yeni kiralık sözleşmenizi imzaladıktan sonra beş gün içinde formu doldurmalı ve teslim etmelisiniz. Formu, Direct Gov (Doğrudan Devlet) web sitesinden (www.direct.gov.uk) indirebilir ve bu sitede daha detaylı bilgi bulabilirsiniz.

Uyarı...

Eğer tecrübeniz yoksa, Community Care Grant (Toplumsal Yardım Bağışı) formunu doldurmak biraz zor gelebilir. Eğer bir konukevinde veya sığınmacı tesisinde yaşıyorsanız, bir destek görevlisinden yardım isteyebilirsiniz.

Sosyal Fon Bütçe Kredis

Eğer geliriniz düşükse ve bazı önemli harcamalar için yardıma ihtiyacınız varsa, Social Fund'dan (Sosyal Fondan) geri ödemeli faizsiz bir Budgeting Loan (Bütçe Kredis) alabilirsiniz.

Partneriniz veya siz aşağıda belirtilen yardımlardan biri için en az 26 boyunca ödeme aldıysanız Budgeting Loan (Bütçe Kredis) almaya hak kazanabilirsiniz:

- * Income Support (Gelir Yardımı);
- * Income-related Employment and Support Allowance (Gelirle İlgili Çalışma ve Destek Ödeneği);

- * Income based Jobseeker's Allowance (Gelire Dayalı İş Arayan Ödeneği);
- * Pension Credit (Emeklilik Kredisi).

Social Fund loans (Sosyal Fon kredileri) ile ilgili daha detaylı bilgi için Direct Gov web sitesini ziyaret edin: www.direct.gov.uk.

Diğer mali yardımlar

Evinizi döşerken size destek çıkabilecek başka yardım programları da olabilir. Daha fazla bilgi için Jobcentre Plus'ı (İş Bulma Merkezini) arayabilirsiniz:

0800 055 6688.

Telefonu bir operatör açacak ve size yeni bir talep iletmede veya sonlandırılan bir talebin detaylarını yenilemede yardım edecektir. Görüşme sırasında sizden aşağıdaki bilgiler istenecektir, bu yüzden önceden hazırlamanızı öneririz:

- * National Insurance number (Ulusal Sigorta numaranız);
- * Kira veya ev kredisi (mortgage) detaylarınız;
- * Geçmiş veya şimdiki çalışma durumunuza ait detaylar;
- * Diğer gelir ve tasarruflarınıza ait detaylar.

Eşyalar

Eşyalarınızı alırken dikkat etmeniz gereken bazı faktörler vardır. Hangi eşyalara acilen ihtiyacınız olduğunu, hangileri içinse biraz daha bekleyebileceğinizi düşünmelisiniz. Örneğin, çoğu insan dışarıda yemek pahalıya mal olduğundan ve hazır yiyecek almak doğru beslenme açısından pek de sağlıklı olmadığından ötürü önceliği ocağa verir. Eşya alımlarına vereceğiniz öncelik kişisel bir karardır ancak hangi eşyaların sizi daha rahat hissettireceğini ve hangilerini günlük olarak kullanacağınızı düşünün.

Tencereler, tavalar ve mutfak eşyaları

Bugünlerde tanınmış büyük alışveriş merkezlerinde ve hatta süpermarketlerde bile büyük fırsatlar bulunmaktadır. Örneğin, IKEA, Sainsbury's and Asda 10 Sterlin'den başlayan fiyatlarla tabak çanak, tencere ve tavalar içeren başlangıç paketleri satmaktadır.

İkinci el eşya mağazaları

Daha ucuza mal etmek için bazı eşyalarınızı ikinci el alabilirsiniz, bu yüzden bölgenizdeki ikinci el mağazalarına bir göz atın. Aradığınız bir şeyi bulduğunuzda 'pazarlık yapmaktan' çekinmeyin. Çoğu ikinci el mağazası eşya fiyatlarının üzerine 'sağlıklı' bir kâr koysa da aynı zamanda kısa vadede stoklarını da çabuk bitirmek istediklerinden indirim yapmaya razı olabilirler. Unutmayın, ağlamayana meme yok!

Elektrikli eşyaları ikinci el almayı düşünüyorsanız, eşyaların Portable Appliance Test (PAT - Taşınabilir Alet Testinden) geçtiğinden emin olmanızı şiddetle tavsiye ederiz. Bu test, kullanılmış eşyaların, tüketici kullanımı açısından en üst seviyede güvenli olduğunu garanti etmek için uygulanır. Test edilen eşyaların üzerinde testten geçtiğini gösteren ve açıkça görülen bir etiket bulunur. Bu eşyalar konusunda herhangi bir şüpheniz varsa satın almamanızı öneririz.

Mobilya projeleri

Londra'da ikinci el mobilya satın alabileceğiniz birkaç mobilya projesi bulunmaktadır. Mobilya projelerinin avantajı, düşük gelirli insanlara düşük, sübvans edilmiş fiyatlarda mal satmalarıdır. Tüm mallar ikinci eldir ve kişilerin bireysel koşullarına göre fiyatlandırılır. Tüm beyaz eşyalar, satılmadan önce test edilip sağlık ve güvenlik açısından uygunluğunu gösteren belge ile verilirler.

Mobilya projeleri nasıl yürür

- * Projeler, başlanmış mobilyaları, gazla veya elektrikle çalışan ev aletlerini geri dönüşüm işleminden geçirir ve yeniden dağıtır.
- * Çoğu proje tescilli bir kurumdan referans talep eder, kendi kendinizi referans gösteremezsiniz.
- * Eaves' Resettlement Service (Eaves Yeniden Yerleştirme Servisinden), Social Services (Sosyal Hizmetlerden), CABS (Yurttaş Danışmanlık Bürolarından) veya Housing Association'dan (Konut Birliğinizden) referans alabilirsiniz.
- * Bunlardan bazıları başvuru formu doldurmanızı talep eder.
- * Eşyaları görmek için randevu almanız gerekebilir.
- * Teslimat ücreti talep edilebilir.

Mobilya projelerinin listesini Ek C'de bulabilirsiniz.

İnternet

Freecycle, insanların başışlamak istediği eşyalar için ilan verdikleri veya kendilerine ücretsiz olarak verilmesini istedikleri eşyaları talep ettikleri bir internet sitesidir. Freecycle'da ilanı verilen eşyalar yatak ve divanlardan kek kalıplarına, somun anahtarlarından giysi ve DVD'lere kadar geniş bir yelpazededir. Kısacası istediğiniz her şeyi bu sitede bulabilirsiniz. Site coğrafi bölgelere göre ayrılmıştır, dolayısıyla size yakın bölgelerde neleri bulabileceğinizi öğrenebilirsiniz. Büyük eşyalar için nakliye ücreti ödemeniz gerekebilir. www.freecycle.org/group/UK/London

Uyarı...

Evinizi döşemeye başladığınızda, 'şimdi al, sonra öde' kampanyaları yapan veya kredi açan mobilya mağazalarına rastlayabilirsiniz. İsteddiğiniz her şeyi almanızı ve aylık olarak ödemenizi sağlayan bu kampanyalar size çekici gelebilir. ANCAK son derece dikkatli olmalısınız. Bu kredilerin birçoğu (hepsi değil) çok BÜYÜK oranlarda faiz uygular ve bu nedenle aldığınız mallar için normalin çok üzerinde ödeme yapmak durumunda kalabilirsiniz. Mağazaların %1000 faiz uyguladıkları bilinmeyen bir şey değil. Bu yüzden yıllar önce bozulduğu için attığınız bir divana hâlâ para ödüyor olabilirsiniz. Buna benzer herhangi bir kampanyayı imzalamadan önce KONTROL EDİN. Yatak ve kanepeler gibi yumuşak eşyaların yangına karşı güvenlik belgeleri olmalıdır; bu belgeye sahip olmayan eşyaları satın almayın.

Loot, UK (Birleşik Krallık) genelinde kapsamlı bir ikinci el pazarına sahiptir ve özel pazarlık imkânları sunabilir. www.loot.com

Gumtree, insanların ucuza eşya sattıkları veya hemen kurtulmak istedikleri eşyaları bedava verdikleri diğer bir internet sitesidir.
www.gumtree.com/london

2.

En baştan doğrusunu
öğrenelim; kira ve
faturalar

Kira

Kiranızı kararlaştırıldığı şekilde ödemeniz önemlidir çünkü kira sözleşmeniz sizinle ev sahibiniz arasında yasal bağlayıcılığı olan bir sözleşmedir.

Evinize ilk taşındığınızda kiranızı ödemek için bir program yapmanız ve bu programa bağlı kalmanız yararlı olacaktır. Bazı zamanlarda insanların gelirlerinin kısıtlı olduğunu ve bazen de bundan dolayı zor kararlar almaları gerektiğinin farkındayız. Örneğın, kızınızın doğum günü yaklaşıyorken ona güzel bir hediye almak için VE kiranızı ödemek için yeterli paranız olmayabilir.

KİRANIZI ÖDEYN!

Bunu kızınızı umursamadığımız için söylemiyoruz fakat başka giderler için paraya her zaman ihtiyacınız olduğunu, kiranızdan harcamaya bir kez başladığınızda bunu tekrar yapmamanın çok zor olabildiğini biliyoruz. Daha sonra kira borcunuz gittikçe artar ve ödemesi imkânsız bir hale gelir. Kendinizi aşırı stres altında bulursunuz, ev sahibinizden ihtar mektupları gelmeye başlar, eviniz olması gerektiğı gibi güvenli bir yer olmaktan çıkar ve sorunun bir parçası hâline gelir.

LÜTFEN bu durumun neden olacağı strese ve yaratacağı mutluluğa değmeyeceğini konusunda bize inanın; tavsiyemize uyun ve kiranızı taşındığınız ilk haftadan itibaren düzenli olarak ve zamanında ödeyin.

Kiranızı ödemede güçlük çekerseniz ve kira borcunuz birikirse ne yapmalısınız?

Tamam, bizi dinlemediniz ve zor durumda kaldınız... Merak etmeyin, bu meseleyi daha da güçleştirmeyeceğiz. Hadi bu sorunu çözmeye çalışalım.

Püf noktası 1

Bu durum karşısında paniğe kapılmamak veya hiç olmamış gibi davranmamak önemlidir. Kira borcu biriken ilk kişi siz değilsiniz ve sizi temin ederiz ki son kişi de siz olmayacaksınız. Gerçekten önemli olan şey bu durumu düzeltmek ve işleri tekrar yoluna koymaktır.

Püf noktası 2

En kısa sürede ev sahibinizle iletişim kurun ve kiranızı ödemede güçlük çektiğinizi bildirin. Kira borcunuzu birikmiş olsa bile ev sahibinizi bilgilendirin. Ev sahipleri genelde gaddar değillerdir ve kira borcunuzu kapatma konusunda sizinle işbirliği yapma konusunda istekli olacaklardır. Sonuçta, umdukları süreden biraz geç de olsa bu şekilde paralarını alabileceklerdir. Gerçekçi bir ödeme planı hazırlama konusunda size yardım edebilirler, dolayısıyla ev sahibinizle iletişim kurmaktan korkmayın.

Püf noktası 3

Eğer geliriniz düşükse ve kiranızın tamamını veya bir bölümünü ödemede yardıma ihtiyaç duyuyorsanız, Housing Benefit (Konut Yardımı) almaya hak kazanabilirsiniz. www.direct.gov.uk adresinde kimlerin konut yardımı alabileceği ve nasıl talepte bulunulacağı hakkında daha fazla bilgi bulabilirsiniz.

Püf noktası 4

Çoğu kira borcu gecikmiş Housing Benefit (Konut Yardımı) ödemelerinden kaynaklanır. Ev sahiplerinin birçoğu sistemi bilir ve bu durumu, gecikmeli ödemenin bir nedeni olarak kabul eder. Ancak yine de ev sahibinizi bu konuda bilgilendirmelisiniz. Eğer kiranızın bir bölümünden sorumlusanız, sorumlu olduğunuz tutarı zamanında ödeyin.

Püf noktası 5

Yardım istemekten asla korkmayın. Bölgenizde, herhangi bir sorunla karşılaştığınızda ev sahibinizle ve yardım kurumları ile birlikte hareket edecek birçok kurum olacaktır.

Uyarı...

Eğer kira borcunuzdan dolayı evden çıkarıldıysanız, belediye veya bölge idaresi 'kendinizi kasten evsiz bıraktığınızı' düşünebilir ve size yeniden konut sağlama konusunda sorumluluk almayabilir. Ayrıca kira borcunuzun, evden çıkarıldıktan sonra da devam ettiğini unutmayın. Bundan dolayı kredi puanınız üzerinde sürekli bir olumsuz etki yaratabilir.

Kira ödeme yolları

Çoğu ev sahibi kiracılarına kiralарını ödeyebilmeleri için çeşitli yollar sunar:

- * **Direct Debit (Otomatik Ödeme) veya Standing Order (Ödeme Emri):** Bu, kira ödemenin en rahat yoludur çünkü kira ücreti her ay banka hesabınızdan çekilir ve böylece kira borcunuz oluşmasını önler. Bu yöntemin dezavantajı ise eğer hesabınızda kiranın çekileceği tarihte yeteri kadar para yoksa bankanızın sizi ceza ücreti ödemek zorunda bırakabilmesidir.
- * **Telefon:** Birçok ev sahibi, kira ücretinin bir banka veya kredi kartıyla telefon üzerinden ödenmesini teklif eder.
- * **İnternet:** Eğer evinizde bir bilgisayar ve internet erişimi varsa, bu yolla kiranızı ödemek oldukça rahat olabilir. Zamanında ödediğiniz sürece size

uygun olan bir zamanda ödeme yapabilirsiniz, hatta iş saatleri dışında bile. Bu ödeme seçeneğinin ev sahibiniz için uygun olup olmadığını Housing Officer (Konut Memurunuzla) ile birlikte kontrol edin.

- * **Rent card (Kira kartı)** – kiranızı, kira kartı sayesinde, Paypoint (Ödeme noktası) bulunan bir mağazada ödeyebilirsiniz. Tüm ödeme fişlerini saklamanız önemlidir, çünkü bu fişler sayesinde kiranızı ödediğinizi kanıtlayabilirsiniz.

Council Tax (Belediye Vergisi)

Kendinize ait bir kiracılık sözleşmeniz varsa Council Tax (Belediye Vergisinden) sorumlu olursunuz.

Council Tax (Belediye Vergisi), polislik ve çöp toplama gibi yerel hizmetler için kullanılır. Council Tax (Belediye Vergisi), ev kendinize de ait olsa, kiracı da olsanız uygulanır ve bu vergi evler, bungalovlar, apartman daireleri, müstakil evler ve mobil evler dâhil tüm mülkler için geçerlidir.

Çoğu Yerel Makam, bölgede yaşayanların belediye vergilerini Direct Debit (Otomatik Ödeme) veya Standing Order (Ödeme Emri) ile aylık olarak ödemelerini tercih etmektedir. Ancak, belediye vergisi borçlarınız birikirse, tutarın tamamını tek seferde ödemeniz konusunda ısrar edeceklerdir.

Council Tax (Belediye Vergisi) tutarı yaşadığınız yere göre değişir.

Council Tax (Belediye Vergisi) indirimleri

Tek kişi indirimi: Eğer evde tek başınıza yaşıyorsanız ve işiniz varsa, belediye vergisi üzerinden %25 oranında indirim almaya hakkınız olur.

Council Tax (Belediye Vergisi) yardımı: Eğer yardım alıyorsanız, Council Tax Benefit (Belediye Vergisi Yardımı) de alabilirsiniz. Bu form, Housing Benefit Form ile (Konut Yardımı Formunuzla) birlikte doldurulmalıdır.

Hesap açma ve ne kadar ödemeniz gerektiği konusunda daha fazla bilgi için yerel belediyenizin internet sitesini ziyaret edin (detaylar Ek C'dedir).

☑ Gaz ve elektrik

Gaz kaçağı

Eğer gaz kokusu alırsanız veya bir yerde gaz kaçağı olduğunu düşünürseniz, hemen National Grid Gas Emergencies (Ulusal Şebeke Gaz Acil Durumu) hattını aramalısınız. Bu hat ücretsizdir, aramaktan çekinmeyin.

Gazla çalışan tüm eşyaların kapalı olduğundan emin olun ve eğer mümkünse gaz şebekesini kapatın.

Daha sonra gazın dışarı çıkmasını sağlamak için tüm pencere ve kapıları açın.

AŞAĞIDAKLER YAPMAYIN

- * Işıkları açıp kapatmayın;
- * Diğer elektrik prizlerini veya elektrikli eşyaları kullanmayın;
- * Sigara içmeyin;
- * Kibrit veya herhangi bir ateş yakmayın, zira bu hareketler bir patlamaya neden olabilir.

Uyarı...

Sorunu kendiniz bulmaya çalışmayın, kaçağı veya hasarlı aletleri kendiniz tamir etmeyi denemeyin.

(Önceki adı Transco Gas olan) National Grid Gas Emergencies (Ulusal Şebeke Gaz Acil Durumu) kurumunu 24 saat ÜCRETSİZ arayabilirsiniz: 0800 111 999

Daha fazla bilgi için www.gas-guide.org.uk/emergencies.html internet sitesini ziyaret edin.

Tedarikçiler

Evinize gaz ve elektrik sağlayan tedarikçileri öğrenmelisiniz ki kendi hesabınızı açabilin. Öncelikle ev sahibinize veya Housing Officer'a (Konut Memurunuza) danışın. Eğer onlar emin değilse, aşağıda belirtilen kurumlar tedarikçilerinizin kimler olduğunu size söyleyecektir:

- * Transco Meter Helpline (Transco Sayaç Yardım Hattı)
– 0870 608 1524 (gaz)
- * EDF Energy Network Meter Point Administration Service (EDF Elektrik Şebekesi Sayaç Noktası Yönetim Servisi) – 0800 096 9000 (elektrik)
- * www.gas-guide.org.uk/emergencies.html

Sayaç okumaları

Kira kontratını imzaladığınız tarihte gaz ve elektrik sayaçları üzerindeki değerleri alın. Böylece sadece kendi kullandığınız kısımdan sorumlu olur ve önceki kiracıya ait olabilecek kısmı ödemiş olursunuz.

Enerji şirketleri sayaçları okumak için her altı ayda bir gelirler. Tedarikçilerin güncel değerleri okuduklarından emin olmak önemlidir, aksi takdirde faturanızı tahmin üzerine düzenlerler ve bu yüzden siz de borçlu çıkabilirsiniz.

Lütfen yüklenicilerin evinize girmelerine izin vereceğiniz zaman güvenliğinizi düşünmeyi unutmayın. Birinin geleceğinden haberinizi yoksa geleni içeri almak zorunda değilsiniz. Kendisinden dışarıda beklemesini isteyin ve gelen kişiyi teyit etmek için ilgili şirketi arayın. Gelen görevlilerin içeri girmelerine izin vermeden önce daima kimliklerini göstermelerini söyleyin.

Doğru tedarikçinin bulunması

Tedarikçiyi değiştirmek zorunda değilsiniz; mevcut tedarikçi üzerinden bir hesap oluşturabilirsiniz. Ancak, birçok farklı enerji tedarikçisi vardır ve sizin

tedarikçiniz en ucuzu olmayabilir. Çoğu tedarikçi hem gazı, hem de elektriği kendisinden aldığınız takdirde indirim teklif ederler (bu uygulamaya 'dual fuel' (çifte yakıt" hesabı denir).

En yaygın gaz ve elektrik tedarikçileri arasında:

- * British Gas – www.britishgas.co.uk
- * E.ON Energy – www.eon-uk.com
- * EDF Energy – www.edfenergy.com
- * Npower – www.npower.com

Eğer biraz daha araştırma yaparsanız daha ucuz tedarikçi bulabilirsiniz. En uygun fiyatları bulmak için aşağıdaki internet sitelerine bir göz atın:

- * www.moneysupermarket.com
- * www.uswitch.com
- * www.ukpower.co.uk
- * www.confused.com
- * www.energychoices.co.uk

Tedarikçinizi değiştirdiğiniz anda eski tedarikçilerinizi bilgilendirin, sayaçtaki son değeri bildirin ve bakiye borcunuzu kapatın.

Enerji tedarikçisi nasıl değiştirilir

Yukarıda listelenmiş tedarikçileri arayın ve tarife ücretlerini isteyin. Yeni tedarikçinize karar verdiğiniz zaman kendisini arayın ve aboneliğe nasıl geçeceğinizi sorun.

Seçenekler veya haklarınızla ilgili daha fazla bilgiye ihtiyaç duymanız halinde **0845 404 0506** numaralı telefondan Consumer Direct'i (Direkt Tüketici Hattını) arayabilir veya www.consumerdirect.gov.uk adresini ziyaret edebilirsiniz.

☑ Gaz sayaçları

Evlerde yaygın olarak kullanılan iki tür sayaç vardır.

Kredili sayaçlar

Çoğu müşteride kullanılan gaz miktarını kaydeden kredili sayaca bulunur.

Kredili sayaç ile size üç ayda bir fatura gönderilir ve altı ayda bir olmak üzere biri gelip sayacınızı okur. Okuma yapılmadığında tahmini faturalar gönderilir. Daha doğru bir fatura için sayacın üzerindeki değeri okuyarak telefonla bildirebilirsiniz.

Sayaç üzerindeki değeri bildirirken, MPRN'ye (Gas Meter Point Reference Number-Gaz Sayaç Noktası Referans Numarası) ihtiyacınız olabilir. On haneli bir sayıdır ve gaz faturanızın üzerinde yer alır. Bazen de 'M' numarası olarak adlandırılır].

Şekil 1: kredili gaz sayacı

Ön ödemeli sayaçlar

Bu tür sayaç ile gaz parasını kullanmadan önce ödersiniz. Jetonsuz ön ödeme veya 'Smartcard (Akıllı Kart)' sayaçları jeton, anahtar veya bozuk para sayaçlarının yerini almıştır. Kartınıza belirli miktarda kredi yüklersiniz ve sayaç kullandığınız gaz miktarını ölçer. Gaz tedarikçiniz, kartınıza veya anahtarınıza nereden yükleme yapabileceğinizi söyleyebilir.

Şekil 2: ön ödemeli gaz sayacı

☑ Elektrik sayaçları

İki farklı elektrik sayacı vardır; kredili ve ön ödemeli (gaz sayaçları gibi).

Kredili sayaçlar

Çoğu müşteri, kullanılan elektrik miktarını kaydeden kredili sayaca sahiptir. Kredili sayaç ile size üç ayda bir fatura gönderilir ve altı ayda bir olmak üzere biri gelir ve sayacınızı okur. Okuma yapılmadığında tahmini faturalar gönderilir. Daha doğru fatura için sayacın üzerindeki değeri okuyarak telefonla bildirebilirsiniz.

Ön ödemeli sayaçlar

Ön ödemeli sayaçla peşin ödeme yaparsınız ve paranız bittiğinde elektriğiniz kesilir. Sistem, kontrollü cep telefonu hatlarına benzer.

Ön ödemeli sayaçlar genelde satın alınan jetonları veya yüklenen kartları kabul eder. Tedarikçiniz, jeton alabileceğiniz veya kartınızı yükleyebileceğiniz yeri size söyleyecektir.

Sayacın okunması

Eğer gaz veya elektrik faturalarınızın tahmin üzerine düzenlendiğini fark ederseniz, kullandığınız enerji kadar para ödediğinizden emin olmak amacıyla tedarikçinizi arayarak gelip okuma almaları için randevu verin . Kullandığınızdan daha azını ödüyor olabilirsiniz; bunun sonucunda borçlu çıkarsınız.

Yükleniciler sayacı okumaya geldiklerinde, sayaç okuma işlemini size de göstermelerini isteyin. Böylece tedarikçilerinize doğru sayaç değerlerini iletebilirsiniz.

Alternatif olarak, talimatlar için tedarikçinizin internet sitesini ziyaret edin.

Herkes kullandığı suyun parasını ödemek zorundadır. Ödenen para, suyun evinize güvenli bir şekilde getirilmesi ve kanalizasyon sistemi için kullanılmaktadır. Enerji şirketlerinin aksine, su için tedarikçinizi seçemezsiniz. Thames Water Londra'nın su tedarikçisidir. Daha fazla bilgi için www.thameswater.co.uk adresini ziyaret edin.

Sayaçlar

Her evde su sayacı yoktur. Evinizde su sayacı olup olmadığını ve varsa nerede olduğunu Housing Officer'a (Konut Memurunuza) sorun. Su sayacı evin içine veya dışına yerleştirilmiş olabilir. Evin içindeki sayaçlar genelde lavabonun altında, dışarıdaki sayaçlara su vanasının yanında (evinize gelen yolda, bahçenizde veya kaldırımda küçük bir metal veya plastik kapak olmalı) bulunur.

Sayacıma nasıl ulaşabilirim?

Dışarı monte edilen sayaçlar genelde küçük bir metal veya plastik kapağın altında bulunur. Bu kutuyu açmak için tornavidaya ihtiyacınız olacaktır. Kapağın altında köpükten veya polistirenden yapılmış bir disk olmalı. Bu muhafaza sayacınızı donmaya karşı korur, bu nedenle işiniz bittiğinde geri yerleştirmeyi unutmayın!

Su sayacıma nasıl okurum?

Su sayaçları bir dizi siyah ve kırmızı sayı içerir. Soldan sağa doğru sadece siyah sayıları okuyun.

Sayaç okumaları tedarikçi tarafından bağımsız olarak alınmalıdır. Ancak bu her zaman mümkün olmayabilir; faturalarınıza bakarak sayaç değerlerinin tahmini olup olmadığını kontrol edin ve sayacın üzerindeki değeri en kısa sürede bildirin. Borçlu çıkmamanız için sayaç değerlerinizin güncel olduğundan emin olmalısınız.

Sayaç değerlerini nasıl iletirim?

İnternet üzerinden

Sayaç değerlerini internet üzerinden iletmek için **www.thameswater.co.uk** adresini kullanın.

Telefonla

24-saat hizmet veren **0845 9200 888** numaralı hattı aramanız veya **0845 9200 800** (mesai günleri sabah 8 - akşam 8 ve Cumartesi günleri sabah 8 - öğleden sonra 1 saatleri arasında) Customer Centre'dan (Müşteri Merkezindeki) bir müşteri hizmetleri yetkilisi ile konuşmanız yeterlidir.

Postayla

Sayaç değerlerinizi internet üzerinden veya telefon yoluyla bildiremezseniz, **Thames Water, PO Box 436, Swindon SN38 1TU** adresini kullanarak posta yoluyla Thames Water'a gönderebilirsiniz.

T.V. lisansı

Televizyon programlarını izliyorsanız veya kaydediyorsanız, kanun gereği bir TV lisansı ücreti ödemelisiniz.

Eğer körseniz veya önemli ölçüde görme kaybınız varsa, lisans ücretinden %50 indirim alabilirsiniz.

75 yaşınıza geldiğinizde de bir lisans almak zorundasınız, ancak bu lisans ücretsizdir.

Daha fazla bilgi için www.tvlicensing.co.uk adresini ziyaret edin veya şu adrese yazın:

Customer Services
TV Licensing
Bristol BS98 1TL

Lisans ücretini nasıl öderim?

Otomatik ödeme

Bu yolla lisans ücretinizi yıl içinde aylara yayabilirsiniz. Bu en rahat ödeme yöntemidir ve lisansınız her yıl otomatik olarak yenilenecektir.

Banka veya kredi kartı

İnternet üzerinden, telefon yoluyla veya bir Pay Point'te (Ödeme Noktasında) güvenli ödeme yapabilirsiniz. **0844 800 6790** numaralı hattı arayın veya www.tvlicensing.co.uk adresini ziyaret edin.

TV Lisans Tasarruf Kartı

Bu yöntem hâlihazırda TV lisansı olan ve gelecek yılın lisansı için kolayca para biriktirmek isteyen kişiler içindir. En az 2 Sterlin ödeyerek istediğiniz zaman para biriktirebilirsiniz. Kart başvurusu ve kullanımı ücretsizdir. İnternet

üzerinden, mesajla, herhangi bir Paypoint'ten (Ödeme noktasından) veya telefon yoluyla herhangi bir zamanda ödeme yapabilirsiniz. Kart almak için şu numarayı arayın: **0300 555 0281**.

Nakit Ödeme Planı

TV Lisans ücretinizi yıla yaymak istiyorsunuz fakat otomatik ödeme talimatı vermek istemiyorsunuz. Bu durumda Cash Payment Plan'a (Nakit Ödeme Planına) katılabilir ve TV lisansınızı haftalık 5,50 Sterlinlik taksitler halinde ödeyebilirsiniz. Bu plana katıldığınızda, size bir ödeme kartı ve lisansınız boyunca ne kadar ve ne zaman ödeme yapacağınızı gösteren bir program gönderilecektir.

Haftalık ödeme yapıyorsanız, ilk lisansınız için altı ay boyunca 26 haftalık taksitler halinde ödeme yapacaksınız. Bundan sonra eğer isterseniz iki haftada bir ödeme yapabilirsiniz.

Aylık ödemeyi seçerseniz, ilk TV lisansınız için altı ay boyunca ödeme yapacaksınız. Bundan sonra, bir sonraki lisansınızı 12 ayda ödeyebilirsiniz. Böylece taksitlerinizin tutarı azalmış olur.

3.

Emniyet ve güvenlik

Yeni evinizi buldunuz ve döşediniz. Şimdi evinizin emniyetli ve güvenli olduğundan emin olmalısınız. Bu sayede hem kendinize zarar gelmesini engelleyecek ve eşyalarınızı zarar görmekten veya çalınmaktan koruyacaksınız, hem de kendinizi 'evinizde', rahat ve güvenli hissedeceksiniz.

Evdeki eşyaların sigortalanması

İçerik sigortası, evinizdeki eşyalarınızı korumak amacıyla yapılmaktadır. Kapsam seviyesi duruma göre değişir. Ancak en temel seviyelerde eviniz hırsızlığa karşı korunur. Eğer biraz daha fazla öderseniz, tüm kazalara karşı da sigortalanmış olursunuz. İçerik sigortası, özellikle televizyon veya bilgisayar gibi değerli eşyalarınıza yöneliktir.

Farklı sigorta şirketleri, çeşitli kapsam seviyelerine göre farklı fiyatlarda sigorta yapmaktadır. Bu yüzden piyasa araştırması yapmanızda fayda var. Sigorta yaptırmadan önce poliçeleri dikkatli bir şekilde okuyun. Özellikle de ilave olarak ne kadar para ödeyeceğinize (ilave miktar, sigorta şirketi ödeme yapmadan önce talebe yönelik ödemeniz gereken katkı miktarıdır. Genelde 50 ila 300 Sterlin arasında değişir) ve sigortanızın kapsamına, örneğin hırsızlık, yangın, sel ve benzeri olayları kapsayıp kapsamadığına dikkat edin.

Çoğu sigorta şirketi, sigorta tutarının tek seferde veya aylık olarak ödenmesine ilişkin seçenekler sunar. Eğer tamamını tek seferde ödeyecek paranız yoksa aylık ödeme seçeneğini düşünebilirsiniz. Bu durumda biraz daha fazla ödemeniz söz konusu olabilir.

Aşağıda yer alan ücret karşılaştırma sitelerinden yararlanarak içerik sigortalarını kıyaslayabilirsiniz:

- * www.moneysupermarket.com
- * www.uSwitch.com
- * www.SimplySwitch.com
- * www.unravelit.com
- * www.HomeAdvisoryService.com
- * www.confused.com
- * www.gocompare.com

Sigorta maliyetinin kira ücretine dâhil edilebildiği durumlarda, ev sahibiniz de sigortanız için bir geri ödeme planı hazırlayabilir. Bu durumu ev sahibinizle veya Housing Officer'la (Konut Memurunuzla) görüşebilirsiniz.

Evde kimse yokken pencere veya kapılar kilitli değilse, içerik sigortası geçersiz olacaktır. Yani bir pencereyi veya kapıyı açık bırakarak veya kilitlemeden dışarı çıktığınızda eviniz soyulursa, sigorta şirketi size ödeme yapmaz.

Anahtarlar, kapılar ve pencereler

Yedek bir anahtar seti yaptırın ve güvendiğiniz birine verin. Anahtarınızı kaybederseniz veya kapıda kalırsanız, anahtarcı çağırmadan veya bir pencerenizi kırmadan eve girebilirsiniz. Ev sahibinizde evinizin yedek anahtarının olması düşük bir ihtimal, yedek anahtarı olsa bile ev sahibinize ulaşmanız çok zor olabilir.

Yedek anahtarlarınızı kime vereceğinizi çok iyi düşünün. Anahtarınızı vereceğiniz kişiye çok güveniyor olmalısınız. Anahtarlarınızı asla saksının içi, paspasın altı veya kapı kasasının üzeri gibi belirgin yerlere bırakmayın çünkü hırsızlar ilk önce buralara bakarlar.

Kapınızda sürgülü kilit varsa mutlaka kullanın. Bunu özellikle siz dışarıdayken veya uyuyacağınız zaman yapmanız önemlidir. Ayrıca sigorta yaptırırken sürgülü kilidinizin olduğunu söylediyse bu kilidi kullanmak zorundasınız demektir.

Hırsızların üçte biri açık bırakılan veya kilitli olmayan arka pencereden girer. Bu yüzden tüm kapılarınızın ve pencerelerinizin sıkıca kapatıldığından (özellikle de giriş katta yaşıyorsanız) emin olun. Görünür kilitler hırsızları uzaklaştırır, çünkü bir pencerenin kırılması gürültüdür ve dikkat çeker.

Dışarı çıktığınızda

- * Tüm kapı ve pencerelerin düzgünce kilitlendiğinden emin olun.
- * Ön ve arka kapıların sürgülü kilitlerini kullanın.
- * İnsanların içeri bakmalarını ve eşyalarınızı görmelerini önlemek için akşam olduğunda perdelerinizi kapatın. Bu, özellikle TV veya ses sistemi gibi değerli eşyalarınız varsa önemlidir.
- * Bazı insanlar dışarı çıktıklarında bir ışığı açık bırakır, böylece evde biri varmış gibi görünür.
- * Birkaç gün veya daha uzun süre evde kalmayacaksanız, komşularınızdan eve göz kulak olmalarını istemek, arkadaşlarınızdan arada bir evinize uğramalarını ve eşyalarınızı kontrol etmelerini rica etmek, gazete ve süt siparişlerini iptal etmek gibi ek önlemler alabilirsiniz. Çok iyi tanıdığınız birinden evinize bakmasını da isteyebilirsiniz, böylece eviniz uzun süre boyunca boş kalmamış olur.

Evinizi güvende tutma konusunda daha fazla bilgi için
www.crimereduction.homeoffice.gov.uk adresini ziyaret edin

4.

Geri dönüşüm
ve enerji tasarrufu

☑ Geri dönüşüm

Geri dönüşüm, çevre koruma itibarıyla oldukça önemlidir ancak bazen neyin, nasıl azaltılacağını, geri kullanılacağını ve geri dönüştürüleceğini anlamak kolay olmayabilir.

Birçok yerel otorite geri dönüşüm malzemelerini haftalık olarak toplar ve geri dönüştürülebilir materyalleri atmanız için özel bir kutu sağlar. Bazı belediyeler geri dönüşüm yapmayan kişilere ceza uygulamaktadır; yaşadığınız yerdeki kuralları öğrenmek için belediyenize telefon edin.

Evdeki geri dönüşüm kutularının yanı sıra, tüm belediyelerde farklı materyallerin geri dönüşümlerine yönelik geri dönüşüm kutuları vardır. Bu kutular konut alanlarının dışındaki birçok caddede bulunur. Geri dönüşüm kutularının yerlerini öğrenmek ve geri dönüşüm hakkında daha fazla bilgi edinmek için yerel makamlarınızla iletişime geçin veya **www.recycling-guide.org.uk** adresini ziyaret edin.

Hâlâ kullanılabilir durumda olan fakat kullanmadığınız eşyalarınızı toplayan belirli servisler de vardır.

www.dontdumpthat.org.uk ve **www.freecycle.org** gibi internet siteleri istenmeyen eşyalarınızı almak için kapınıza kadar gelecek insanlarla iletişim kurmanızı sağlayabilir.

Enerji ve paradan tasarruf edin

Alışkanlıklarınızı biraz değiştirerek evinizde kullandığınız enerji ve su miktarını ve ürettiğiniz atık madde miktarını azaltabilirsiniz.

Evinizi ısıtırken enerjiden tasarruf edin

- * Evinizi sadece gerektiğinde ısıtın.
- * Evinizin sıcaklığını bir derece azaltarak yılda 60 Sterlin'e kadar tasarruf sağlayabilirsiniz.
- * Sıcaklığın içeride kalması için akşam olduğunda perdelerinizi ve kapılarınızı kapatın.
- * Isının odaya yayılmasını sağlamak için radyatörlerin etrafında boşluk bırakın.

Aydınlatma ve aletlerin kullanımında enerji tasarrufu sağlayın

- * İhtiyacınız olmayan ışıkları kapatın.
- * Elektrikli eşyaları bekleme konumunda tutmayın; neredeyse açık olduklarındaki kadar elektrik tüketirler.
- * Kullanmadığınız zamanlarda telefon şarj cihazlarınızın fişini çekin.
- * Su ısıtıcısını kullanırken yalnızca ihtiyacınız kadar su ısıtın.
- * Çamaşır makinenizi tamamen dolduramıyorsanız, yarı kapasite veya ekonomik yıkama seçeneklerini kullanın.

Su tasarrufu

- * Dişlerinizi fırçalarken musluğu kapatın
- * Eğer mümkünse uzun süreli banyo yapmak yerine duş alın.
- * Bulaşıkları akan suyun altında yıkamak ve durulamak yerine bir bulaşık leğeni kullanın.

5. Temel DIY (Kendin Yap) işleri

Bu bölüm yalnızca yol gösterme amaçlıdır. Onarım işlerini ancak yapabileceğinizi düşünüyorsanız ve kendinizden eminseniz yapın. Aksi takdirde meydana gelen sorunu bildirmek için ev sahibinin onarım hattını arayın. Eğer özel olarak kiralanmış bir yerde yaşıyorsanız, onarım ihtiyaçlarınızı bildirmek için ev sahibinizle veya kiralama şirketi ile iletişim kurmalısınız.

☑ Evinizin bakımı ile ilgili püf noktaları

Tek başınıza kiracıysanız, evinizin içini iyi durumda tutmaktan siz sorumlusunuz. Şunları yaptığınızdan emin olun:

- * Evinizin temiz ve hijyenik olmasını sağlayın;
- * Bulaşıkları yıkamaya başlamadan önce tüm yiyecek artıklarını çöpe dökerek mutfak lavabosunun gider borularının tıkanmasını önleyin;
- * Evin dışındaki yağmur oluklarının ve drenaj borularının yaprak ve diğer çöktüntülerden dolayı tıkanmasına izin vermeyin ve suyun kolayca akıp gitmesini sağlayın;
- * Ana su vanasının nerede olduğunu ve nasıl kapatıldığını öğrenin. Ayrıca acil durumlarda elektrik ve gaz şebekelerini de nasıl kapatacağınızı öğrenin.

Şekil 1: su vanası

☑ Rutubet ile başa çıkma

“Rutubet”, nemli havanın daha düşük sıcaklığa sahip bir yüzeye temas etmesi hâlinde meydana gelir. Daha soğuk yüzeye çarpan hava soğur ve o yüzeye su bırakır. Bu nedenle duvarlarınız ve eşyalarınız ıslanır.

Evinizdeki hava en çok duş aldıktan sonra, çamaşırlarınızı evin içinde kuruturken, yemek yaparken veya su ısıtıcısı ile su kaynatırken meydana gelen buhardan dolayı nemlenir.

Bu nem, giderilmediği takdirde evinize, giysilerinize ve döşemelerinize zarar verir. Ayrıca duvarlarda ve tavanda küflenmeye neden olabilir.

Rutubeti yok etmek kolay! Aşağıdaki püf noktaları evinizdeki rutubeti azaltmanıza yardımcı olacaktır:

- * Yemek pişirirken tencere ve tavalara üzerine kapak kapatın ve ocağın altını kısın.
- * Giysilerinizi dışarıda veya iyi havalandırılmış bir odada kurutun veya kurutma sırasında nemin dışarı çıkmasını sağlamak için odanın penceresini açık tutun;
- * Duş alırken veya banyo yaparken nemin dışarı çıkmasını sağlamak için havalandırmayı artırın – bunun için pencereyi açın veya havalandırma pervanesini çalıştırın;
- * Evin içindeki havayı tazelemek için her gün belirli bir süre boyunca pencereleri açmayı alışkanlık haline getirin;
- * Havanın kolay dolaşabilmesi için eşyalar ile duvar arasında boşluk bırakın;
- * Nemi silin. Böylece küflenme olmayacaktır. Küflenme meydana gelirse su ile seyreltilmiş çamaşır suyu ile silin (bir tas çamaşır suyu için dört tas su kullanın).

Şekil 2: giderilmeyen rutubetten kaynaklanan hasar

Sızdıran veya donmuş borular veya eşyalar

Herhangi bir yerde bir sızıntı varsa, derhal ev sahibinizin acil onarım hattını arayın.

Yardım gelmesini beklerken sızıntının olduğu yere bir kova koyun ve ıslanmamaları için halı veya kilimlerinizi kaldırın. Sızan suyu emdirmek için gazete veya havlu kullanın.

Eğer yapabiliyorsanız su vanasını kapatın. Tüm su ısıtıcılarını kapatın. Borulardaki suyu hızlıca boşaltmak için tüm muslukları açın.

Elektrikli aletler ıslanırsa

Islak olan hiçbir elektrikli alete DOKUNMAYIN. Elektrikçi çıkış noktasından (normalde sigorta kutusunun içinde bulunur) kesin veya ev sahibinizin sorunu gidermesini bekleyin.

Tavan kabarırsa

Çatıdan veya üst kattan bir sızıntı olursa ve tavanınız kabarmaya başlarsa, kabarıklığın altına bir kova koyun ve sızan suyun akmasını sağlamak için sıvada ufak bir delik açın. Böylece tavanın düşmesini önlemiş olursunuz. Ne olur ne olmaz kabarıklığın altında kırılacak eşya varsa bu eşyaları da kaldırmak akıllıca olabilir!

Borular donarsa

Hava çok soğuksa ve su akışı kesildiyse borular donmuş olabilir. İlk olarak evinizdeki tüm muslukları açarak (banyo muslukları da dâhil) hangi borunun donmuş olabileceğini öğrenmeye çalışın. Mutfaktaki musluktan su akmadığı halde ve banyonuzdaki musluktan su akıyorsa, mutfaktaki musluğa su getiren borular donmuş demektir. Hangi borunun donduğunu anladıktan sonra oradaki musluğu açın ve evdeki diğer muslukların hepsini kapatın.

Daha sonra ana su vanasını kapatın. Ana su vanasını boruların buzunu çözmeden önce mutlaka kapatmalısınız. Çünkü donan borular basınç altında delinmiş olabilir ve ana su vanası açık olursa buzlar çözüldüğünde evinizi su basabilir!

Ana su vanasını kapattıktan sonra boruların buzlarını çözmek için birkaç seçeneğiniz vardır. Bunlardan biri sıcak suya batırılmış havlu yöntemidir. Donmuş boruları sıcak suya batırılmış havlu ile sarın ve borular tamamen açılana kadar sıcak su dökmeye devam edin. Sıcak havlu yöntemi işe yaramazsa, saç kurutma makinesini deneyin. Saç kurutma makinesini açın ve donan borunun üzerinde gezdirin. Musluktan su geldiğinde ana su vanasını açabilirsiniz. Hangi yöntem işe yarıyorsa onu uygulamaya devam edin ve suyun basıncı normale dönene kadar musluğu açık tutun.

Evinizdeki hiçbir musluktan su akmıyorsa, muhtemelen evinize su taşıyan ana su borusu donmuştur. Tüm lavabo ve banyo musluklarını açın ve ana su vanasını kapatın. Yukarıda anlatılan buz çözme yöntemlerini (sıcak havlu veya saç kurutma makinesi) bu sefer eve gelen ana su borusu üzerinde uygulayın.

Donmuş bir borunun buzunu çözmek için asla alev lambası veya çakmak kullanmayın! Aksi takdirde

Uyarı...

**DONMUŞ BİR
BORUNUN BUZUNU
ÇÖZERKEN ASLA
ALEV LAMBASI
VEYA ÇAKMAK
KULLANMAYIN**

ciddi bir yangın tehlikesiyle karşı karşıya kalabilir ve borunun aşırı sığağı maruz kalarak çatlamasına neden olabilirsiniz. Hatta daha da tehlikelisi, borunun içindeki su kaynayabilir ve borunun patlamasına neden olabilir.

Borular bir kez donarsa, gelecekte de donabilirler demektir. Boruların her mevsimde çalışmasını sağılamak için işte bazı ipuçları:

- * Dışarıdaki su borularını veya evin içindeki soğıuk yerlerde (örneğin mutfak lavabosunun altında) bulunan boruları, tüm birleşim noktalarını, valfları ve diğıer bölümleri gazete veya elektrik ısı bandı gibi yalıtım malzemeleri ile sarın. Elektrik ısı bandını bölgenizdeki hırdavatçıda bulabilirsiniz. Bandı kullanırken üreticinin talimatlarını uygulayın.
- * Termostat ayarını hem gündüz hem de gece sabit bir sıcaklıkta tutun, 13°C'nin altında olmasın. Kış mevsiminde evden birkaç günlüğüne ayrılacaksanız, ısıtma sistemini kısın fakat kapatmayın.

Herhangi bir acil durumda ev sahibinin acil onarım hattını aramayı unutmayın!

Radyatörlerin havasının alınması

Isıtma sisteminiz açıkken radyatörlerin üst kısmı soğuk, alt kısmı sıcaksa tesisatta hava var demektir. Radyatörlerin havası alındığında sıcak su tüm tesisatı dolduracaktır.

Eğer ısıtma sisteminiz merkeziyse...

Çatı katında sıcak su tankı veya havalandırma dolabı varsa, radyatörlerinizin havasını almak için aşağıdaki adımları takip edin.

Evinizde kombi varsa, radyatörlerin havasını aldıktan sonra kombinin basıncını yeniden ayarlamanız gerekecektir. Eve taşındığınızda ev sahibinize kombinin su basıncının nasıl ayarlandığını sorun. Ya da radyatörlerin havasını ilk kez alırken ev sahibinin acil onarım hattını arayın ve sorunu çözmek için gelen kişiden su basıncının nasıl ayarlandığını size göstermesini rica edin.

NASIL YAPILDIĞINI BİR KENARA YAZIN!

Böylece bir dahaki sefere nasıl yapıldığını hatırlarsınız.

Evinizin kombiyle mi yoksa merkezi ısıtma sistemiyle mi ısındığını Housing Officer'a (Konut Memuru) veya ev sahibinize sorun.

Radyatörlerin havasını almadan önce

Eğer radyatör tamamen soğuksa öncelikle radyatörün alt kısmında bulunan vanaları kullanarak açık olduğundan emin olun (şekil 1).

Isıtma sistemi ve radyatör vanaları açık olmasına rağmen birden fazla radyatör soğuksa, sistemin tamamının bir tesisatçı tarafından kontrol edilmesi gerekebilir. Bu durumda ev sahibinin acil onarım hattını arayın.

Radyatörlerin havasını almadan önce ısıtma sistemini kapatın ve soğumasını bekleyin. Çünkü radyatörün içindeki hava aşırı sıcak olabilir ve sizi yakabilir.

Özel bir radyatör anahtarı temin edin. Bu anahtarı çoğu DIY (kendin yap) dükkânından ve hırdavatçıdan birkaç Sterlin karşılığında satın alabilirsiniz. Ayrıca bir bez veya giysi parçası ile bir kova veya çanak da hazır edin.

Şekil 1: termostat radyatör valfi

Radyatörün havası nasıl alınır

Tahliye vanası radyatörün üst kısmında ve sonunda bulunan kare bir somundur. Anahtarı vanaya yerleştirin ve çıkabilecek suyu yakalamak için etrafına bir bez sarın. Radyatörden çıkan su kirli olabilir. Dolayısıyla bezle sararak üzerinizdeki giysilerin ve halınızın kirlenmesini önlemiş olursunuz.

Bir tıslama sesi duyana kadar anahtarı saat yönünün tersine yavaşça çevirin; bu tıslama sesi içerideki havanın çıktığını gösterir. Vanayı sonuna kadar açmayın. Aksi takdirde tıpa tamamen çıkabilir. Tıslama sesi sona erece kadar bekleyin. Tıslama sesi sona erdikten sonra su gelmeye başladığında vanayı kapatmak için anahtarı saat yönünde çevirin.

Isıtma sistemini tekrar açtığınızda radyatörün tamamen ısınması gerekir. Eğer ısınmazsa, ev sahibinize haber verin.

Şekil 2: radyatörün havasını alma

☑ Elektrik kesintisi

Elektrikler aniden kesilirse, aşağıdakileri kontrol edin:

Sigortanın veya şalterin yerini bulma

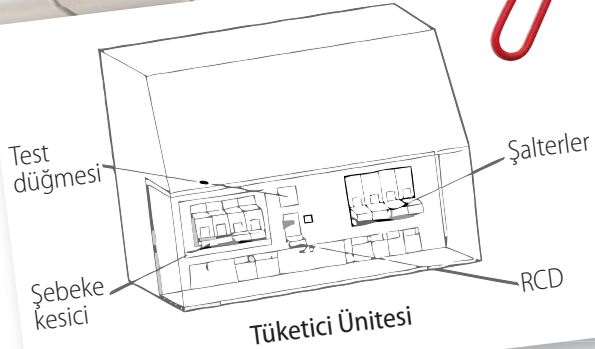
Sigorta veya şalterlerin bulunduğu elektrik panosunu veya sigorta kutusunu kontrol edin.

Modern elektrik devrelerinde (şekil 1) devre kesici sigorta sistemi bulunur. Bir arıza meydana geldiğinde ilgili bölgenin sigortası atar ve devre kesilir.

Eski sigorta kutularında sigorta yuvaları bulunur ve sigorta yandığında, değiştirilmesi veya doğru amper için sigorta teli kullanılarak yeniden sarılması

Şekil 1: şalterli sigorta kutusu

gerekir. Eski tip sigorta kutuları artık çok yaygın değildir ancak evinizdeki sigorta kutusu eski tip ise, sigortayı kendi başınıza onarmaya ve değiştirmeye çalışmamanızı tavsiye ederiz – ev sahibinizin acil onarım hattını arayın.

Atan bir şalteri düzeltme

Elektrik panosu veya sigorta kutusu genelde elektrik sayacının yanında bulunur. Şalterleri görmek için kapağı açın. Şalterlerden herhangi birinin ‘kapalı’ konuma gelip gelmediğini kontrol edin ve eğer kapalı konumda bir şalter varsa tekrar ‘açık’ konuma getirin.

Şalter tekrar atarsa arızalı bir elektrikli aletiniz var demektir. Hangi elektrikli aletin bu soruna neden olduğunu bulmalısınız. Bunun için şalter kapalı konumdayken evde hangi lambaların yanmadığına bakın. O devrede bulunan tüm elektrikli aletlerin (yani yanmayan ışıkların yanındaki veya aynı odadaki aletlerin) fişlerini prizden çekin ve elektrikli ısıtıcınız varsa kapatın. Şalteri tekrar ‘açık’ konuma getirin ve şalter tekrar atana kadar fişini çektiğiniz elektrikli aletlerin fişlerini birer birer prize takın. Şalteri attıran aletin fişini tekrar çekin ve şalteri tekrar açık konuma getirin.

Sigortanın atmasına elektrikli bir alet neden oluyorsa, bir yerinde bir arıza var demektir. Arızalı aleti bir elektrikçiye gösterin. Hala garanti kapsamındaysa, aldığınız yere götürün.

Bir şalter niçin atar veya sigorta niçin yanar?

- * Arızalı veya yanlış kullanılan bir elektrikli alet.
- * Devreye aşırı yüklenilmesi; yani elektrikle çalışan çok sayıda aletin aynı anda kullanılması.
- * Kapasitesinden fazla doldurulmuş bir su ısıtıcısı.
- * Aşınmış veya çatlamış fırın rezistansları.
- * Arızalı bir elektrikli ısıtıcı.
- * TV veya müzik sistemi gibi aletlere giden bağlantıların yanlış yapılması.
- * Yanan lambalar.

Uyarı...

- * Atan şalterleri tekrar açık konuma getirmek dışında, elektrik şirketinin sigorta kutusuna ve mühürlerine asla dokunmayın.
- * Yukarıda anlatılan çözüm yollarını kendinizden %100 emin olmadan asla denemeye kalkmayın.
- * Eğer bir sorun varsa ev sahibinizin acil onarım hattı ile iletişim kurun.
- * Elektrik fişi yırtılmış ve kabloları dışarı çıkmış veya kırık muhafazalı elektrikli aletleri asla kullanmayın – elektik şokuna maruz kalmanıza ve sigortaların atmasına neden olabilir.

☑ Lavabo ve küvet tıkanıklıklarının giderilmesi

Uygun bir kap yardımıyla gitmeyen suyu boşaltın. Bir bez yardımıyla aşırı dolum deliğini sıkıca kapatın ve gider kısmına bir pompa yerleştirin (şekil 1). Pompanın, deliği tamamen kapladığından emin olun. Hızlı bir şekilde pompalamaya başlayın. Pompayı, birçok DIY (kendin yap) dükkanından çok ucuz fiyata satın alabilirsiniz.

Şekil 1: lavabo pompalama

Lavabo veya küvetteki atık tıkanıklığını giderilmesi ve u-dirseğinin açılması

Öncelikle küvetteki veya lavabodaki gitmeyen suyu uygun bir kapla boşaltın. U-dirseğinin altına bir kap yerleştirin ve ek yerlerindeki vidaları açın. Tıkanıklığı giderin ve tamamen temizleyin. Bu esnada contaların yerlerinde olduklarından emin olun ve işlem tamamlandıktan sonra ek yerlerindeki vidaları iyice sıkın.

Şekil 1: lavabo atık tutucusu veya u-dirseği

Tuvalet tıkanıklığının giderilmesi

Gitmeyen su varsa uygun bir kapla bu suyu boşaltın. Tuvalet fırçasını veya pompayı tuvaletin deliğine doğru itin ve yaklaşık on kez yukarı aşağı güçlü bir şekilde hareket ettirin. Bu sayede oluşan vakum ve basınç tıkanıklığın

gitmesini sağlayabilir. Tıkanıklığın gidip gitmediğini görmek için sifonu çekin. Sifonu çektiğinizde su, tuvaletten normal bir şekilde gidene kadar bu işlemi tekrarlamanız gerekebilir.

Metal diskli pompa kullanmayın, aksi takdirde tuvalet taşı çatlayabilir veya kırılabilir.

Tıkanmaların önlenmesi

Evinizdeki giderler sadece atık su, tuvalet kâğıdı ve insan dışkısı için tasarlanmıştır. Bunların haricindeki her şey çöpe atılmalıdır.

Tuvalet parfümleri, çok sıkı bir şekilde tutturulmalıdır. Aksi takdirde düşebilir ve tıkanmaya neden olabilir. Tuvalete asla hijyen malzemeleri atmayın; suyu emerek şişebilir ve evinizden çıkan boruların yanı sıra ana lağım borularının da tıkanmasına neden olabilir.

Tuvalete atabileceğiniz ve atmamanız gereken malzemelerle ilgili daha fazla bilgi için şu adresi ziyaret edin: www.thameswater.co.uk.

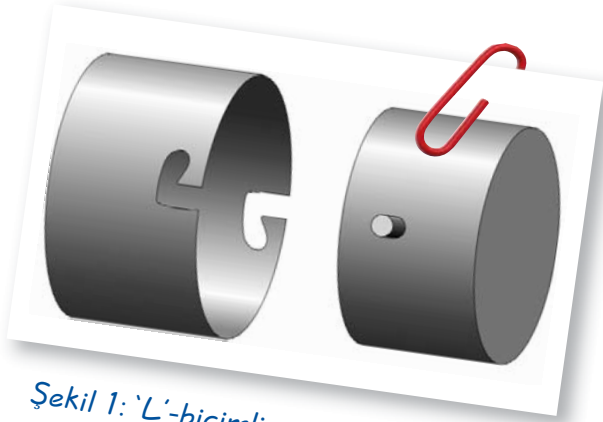
Şekil 2: tuvalet pompalama

Bozuk rezervuar

Tuvalet rezervuarı sürekli su akıtiyorsa yani rezervuardaki su sürekli olarak tuvalete akıyorsa; muhtemelen vanasının değiştirilmesi gerekiyordur. Ev sahibinizi bu konuyu halletmesi için bilgilendirin.

☑ Ampul değiştirme

- * Ampulü değiştirmeden önce lambayı veya elektrik düğmesini kapatın ve varsa elektrik fişini çekin.
- * Elektrik düğmesini kapatın ve, sigorta kutusundan da kesin. Bu sayede, elektrik bağlantıları yanlış yapıldıysa veya arızalıysa elektrik şokuna maruz kalmazsınız.
- * Eğer ampul bir süredir yanıyorduysa çok sıcak olabilir – soğumasını bekleyin.
- * Aydınlatma armatürünüzün türünü kontrol edin; vidalı mı, geçmeli mi? Geçmeli modeller daha yaygındır. Eğer armatürünüz geçmeliyse, ampulün takıldığı kısımda L biçiminde iki adet şentik olmalıdır (şekil 1).

şekil 1: 'L'-biçimli şentikli geçmeli armatür

- * Ampulün armatürünüz için doğru ampul olduğundan emin olun.
- * Eğer geçmeli tip ampulse (şekil 2), ampulü kırmayacak şekilde sıkıca tutun ve 'L' şeklindeki çentikten kurtulana kadar saat yönünün tersinde çevirin. Yeni ampulü takarken, ampulü avizedeki yuvasına yerleştirin ve 'L' şeklindeki çentiğe tamamen geçene kadar saat yönünde çevirin.
- * Eğer ampulün yuvası vidalıysa (şekil 2) ampulü kırmayacak şekilde sıkıca tutun ve yuvasından çıkana kadar saat yönünün tersinde çevirin. Yeni ampulü takarken, yerine yerleştirin ve saat yönünde çevirin.
- * Kullanılmış ampulleri güvenli bir şekilde atın.

Şekil 2: geçmeli iğneli ampul (solda); vidalı ampul (sağda)

☑ Yangın güvenliği

Kendi evinizi yakmanızı beklemiyor olsak da yangınların nasıl başladığına ve nasıl önlenebileceklerine dair bazı gerçekleri ve rakamları bilmeniz gerektiğini düşündük. En önemlisi de şunlara dikkat etmenizi tavsiye ederiz.

BİR DUMAN ALARMI EDNN!

Yangınlarda ölen birçok insan alevlerden ziyade duman ve gazlardan dolayı ölmektedir. Çalışan bir duman alarmı yangına karşı sizi uyarır ve alevler size ulaşmadan önce evden çıkmanızı sağlar.

Şekil 1: duman alarmı alın

London Fire Brigade (Londra İtfaiyesi) tüm Londralılara ÜCRETSİZ bir yangın güvenliği ziyareti sunmaktadır. Evinize gelip tamamen ücretsiz olarak yangın güvenliği ile ilgili tüm detayları size aktarır ve evinize bir duman alarmı takarlar. Eğer bir duman alarmınız yoksa itfaiyeyi hemen arayın.

Duman alarmlarını takmak oldukça basittir. Kendiniz de takabilirsiniz. Ucuzdurlar, yaklaşık 5 Sterlin ve birçok süpermarketten, DIY (kendin yap) dükkânından ve elektrikçiden temin edilebilirler.

Gerçekler ve rakamlar

- * Londra'daki yangın ölümlerinin %40'ı yanık bırakılan sigara, puro veya tütün mamullerinden başlayan yangınlardan kaynaklanmaktadır.
- * Evde kazayla çıkan yangınların %60'ı mutfakta başlamaktadır.
- * Evde çıkan yangınlarda ölenlerin yaklaşık yarısı gece 10 ve sabah 8 saatleri arasında hayatını kaybetmiştir.

Duman alarmının nasıl takılacağını, yangın güvenliği ziyareti için nasıl randevu alınacağını öğrenmek ve evde çıkabilecek yangınların önlenmesi ile ilgili daha fazla bilgi almak için London Fire Brigade (Londra İtfaiyesinin) internet sitesini ziyaret edin. **www.london-fire.gov.uk**.

Boyama ve dekorasyon

Yeni evinizi dekore etmek eğlenceli olabilir; işte evinizi istediğiniz hale getirmenin tam zamanı.

İşe girişmeden önce nezaketen ev sahibinizi arayarak iznini almanız doğru bir davranış olacaktır. Ev sahibinizin, sizden sonra her yerin boyanmış olduğunu görmesi ve her yeri tekrar boyamak zorunda olması can sıkıcı olabilir. Ev sahiplerinin birçoğu boyama konusunda ılımlıdır, tabii evi siyaha boyamadığınız sürece!

Boyamadan önce tüm duvarları ve yüzeyleri su ile yıkamayı unutmayın. Boya kirli yüzeye yapışmaz. Soyulabilir ve siz de ikinci kez boya yapmak zorunda kalmayı istemezsiniz. Boyamaya başlamadan önce her yerin kurumasını bekleyin.

Doğru renklerin ve boyaların seçilmesi

Tavanlar

Tavanların tavanı daha yüksek ve odayı daha ferah gösteren beyaza veya kırık beyaza boyanması normaldir çünkü. Koyu renkler tavanı daha alçak gösterse de tavan yeterince yüksekse koyu renk eve oldukça sevimli bir hava katabilir.

Duvarlar

Tavanlar için olduğu gibi duvarların da kırmızı, turuncu ve sarı gibi sıcak renklere boyanması alanın küçük görünmesine, koyu renklere boyanması ise kapalı alan korkusu hissine neden olabilir. Odaları daha geniş görmeleri için beyaza veya manolya, açık bej ya da krem rengi gibi açık ve nötr renklere boyamak en iyisidir.

Banyonun ve mutfağın boyanması

Banyonuz çok rutubetli ise küf önleyici özel banyo boyası kullanmanız gerekebilir. Ancak banyonuzu iyi havalandırıyorsanız (rutubet bölümünü okudunuz mu?) normal emülsiyonla boyayabilirsiniz

Ayrıca mutfak için daha fazla perdah sağlayan, bu yüzden silmesi daha kolay olan ve havadaki rutubete daha dayanıklı özel mutfak boyası alabilirsiniz. Bölgenizdeki DIY (kendin yap) mağazasına hangisinin en iyisi olduğunu sorun.

Farklı boya türleri

- * Emülsiyon boya duvarlar içindir ve ‘mat’ veya ‘ipeksi’ görünüş sağlayan türleri vardır.
- * Mat boya parlamaz ve pürüzlü duvarlar (genelde eski evlerde) gibi ufak tefek yüzey kusurlarının gizlenmesinde idealdir.
- * İpeksi boya ise daha fazla perdah sahibidir ve temizlemesi kolaydır, yapış yapış parmakların ulaşabildiği duvarlar için iyi bir tercih!
- * ‘Parlak’ boya canlıdır, daha dayanıklıdır ve temizlemesi kolaydır, dolayısıyla kapılar ve pervazlar (örneğin, süpürgelikler ve kapı çerçeveleri) için mükemmeldir.
- * ‘Yumurta kabuğu’, ‘saten’ veya ‘yarı-parlak’ boyalar da doğramalar için iyidir – mat boyaya göre temizlenmeleri daha kolaydır, daha dayanıklıdırlar ve daha fazla perdah sahibidirler. Mimari detayları göstermek için iyidirler.

Evinizin boya için hazırlanması

Püf noktası 1

Başlamadan önce ihtiyacınız olan tüm aletlere sahip olduğunuzdan emin olun:

- * Düzgün olmayan yüzeyleri düzeltmek için zımpara kâğıdı
- * Zımparalama işlemi sırasında kullanmak için toz maskesi ve koruyucu gözlük
- * Boya damlalarını silmek için temiz bez
- * Aydınlatma armatürlerini boyaya karşı korumak için maskeleme bandı
- * Yerleri ve mobilyaları korumak için naylon örtü
- * Eski ve dökülen boyaları yüzeyden kazımak için ispatula
- * Duvarlardaki küçük delikleri kapatmak için dolgu malzemesi ve dolgu ispatulası
- * Fırçalar (rulo fırçalar ve boya tepsisi). Farklı yüzey ve amaçlar için çeşitli ebatlarda fırça ve rulolar vardır; ekipmanlarınızı aldığınız mağazadan bu konuda daha fazla bilgi alabilirsiniz
- * Duvar ve tavanları temizlemek için sünger ve çek-çek.
- * Gün sonunda fırçaları ve ruloları suda bekletmek için kap
- * Yüksek yerleri boyamak üzere ruloyu takmak için uzatma çubuğu
- * Yüksek yerleri boyamak için merdiven (kullanmadan önce merdivenin sağlam ve güvenilir olduğundan emin olun – düşmek istemezsiniz)
- * Boya sırasında rahat, eski giysilerinizi tercih edin!

Püf noktası 2

Boyadığınız odadan çıkarabildiğiniz kadar çok eşya çıkarın.

Püf noktası 3

Tüm yüzeyleri naylon örtülerle kaplayın.

Püf noktası 4

Uygun bir dolgu malzemesiyle çatlakları ve düzgün olmayan kısımları düzeltin. www.pollycell.co.uk adresini ziyaret edin.

Dolgu maddesi kuruduğunda, yüzeyi düzleştirmek için zımparalayın. Kalan tozları silin veya temizleyin ve yüzey kuruduktan sonra boyamaya başlayın!

Püf noktası 5

Boya sıçramasına karşı korumak için elektrik düğmelerini, prizleri, pencere çerçevelerini ve doğramaları maskeleme bandı ile kaplayın.

İşe koyulun

- * Boya için en iyi sıralama şu şekildedir: tavanlar, duvarlar, kapı ve pencere doğramaları, pervazlar ve son olarak süpürgelikler. Bu sıralamayla yukarıdan damlayan boyalar önceden boyadığınız kısımlara zarar vermez.
- * Önce zor olan yerleri boyayın; kenarlar ve köşeler gibi.
- * Yukarı-aşağı veya sağ-sol yönlü boyayabilirsiniz; hangisi daha kolayınıza gelirse.
- * Daima iki veya daha fazla kat boya sürün. İkinci kat boyayı sürmeden önce ilkinin kurummasını bekleyin. Boya katları arasında ne kadar beklenmesi gerektiği boya kutusu üzerinde yazıyordur ancak genelde bir gün kadar beklenir.

Önemli ipuçları

- * Özel talimat ve tavsiyeler için boya kutularının üzerindeki etiketleri daima dikkatlice okuyun.
- * Kullanmadan önce boyayı iyice karıştırın. Boyanın rengi tamamen aynı olana kadar kutunun tabanına çöken yoğun kısmı karıştırın.
- * Fırçanın sadece üçte birlik kısmını boya kutusuna daldırın. Fazla boyayı, boya kutusunun kenarına silin. Fırçayı boyaya çok daldırmayın, aksi takdirde damlayabilir, pek de iyi bir etki sayılmaz!
- * Damlayan boya ları derhal silin; boyanın ıslakken temizlenmesinin çok daha kolay olduğunu göreceksiniz. Tüm aletleri kullandıktan hemen sonra yıkayın. Emülsiyon boyalar için su kullanın. Yağ bazlı boyalar için beyaz ispi rto veya selüloz tiner kullanın.
- * Artan boyayı dökerken lavabo giderlerine aşırı miktarda dökmeyin, yoksa hem çevreye hem de lavabo giderlerine zarar verebilirsiniz. Çok az boya arttıysa, gazete kâğıdına dökün ve kuruduktan sonra normal çöplerinizle birlikte çöp kutusuna atın. Çok miktarda boya arttıysa, daha sonra kullanmak için dikkatlice saklayın veya en yakın Community Recycling Centre'a (Toplu Geri Dönüşüm Merkezine) teslim edin (detaylar için belediye nizin internet sitesine bakabilirsiniz).

Onarım ve DIY (kendin yap) işleri ile ilgili daha fazla bilgi için:

- * Ev sahibinizle görüşün;
- * Onarımların bildirilmesi ve belirlenmesine dair bilgileri içermesi gereken kiracı el kitabınıza bakın;
- * Şu internet sitelerine bir göz atın:–
 - www.bbc.co.uk/homes/diy
 - www.channel4.com/4homes/diy-self-build
 - www.diyfixit.co.uk
 - www.housetohome.co.uk
 - www.lets-do-diy.com

6. Sırada ne var?

Evinize taşındınız, kolileri açtınız, bir iki duvar boyadınız ve artık kendi evinizde hissetmeye başladınız! Harika.

Şimdiyse sıra dışarı çıkarak civarı tanımaya geldi. Yeni mahallenizde hayatınızı kuruyor olmanız sizin için en az evinizi kurmanız kadar önemli olacaktır ve yeni bir bölgeye taşınmak heyecan verici olduğu kadar ürkütücü de olabilir.

Size yardım edebilecek ve belki de çocuklarınıza bakabilecek arkadaşları nasıl bulacağınızı, dışarıda size yönelik hangi tesislerin olduğunu düşünüyor olabilirsiniz. Şimdi dışarı çıkıp yerel mahallenize karışma ve etrafınızda nelerin olduğuna bir bakma zamanı. İşte size yarım düzine etkinlik. Keyfini çıkarın!

Kütüphaneler

Başlanacak en iyi yer yerel kütüphanenizdir. Tüm kütüphanelerde anne ve bebek gruplarından yoga sınıflarına, ucuz sinema gecelerinden spor kulüplerine ve inanç gruplarına kadar her türlü yerel etkinliğin ilan edildiği bir ortak ilan panosu vardır. Genellikle internetten de ücretsiz yararlanabilirsiniz,dolayısıyla kütüphane uğrayacağınız ilk yer olsun.

Din

Dinine bağlı biriyse, en yakın ibadet alanını bulmak için etrafı bir dolaşın. İbadethanenin açık olduğu saatlere dikkat edin ve mümkün olan en kısa zamanda ziyaret edin. Bir inanç grubuna mensup olmak yeni yerinize yerleşmenize ve benzer kafa yapısına sahip arkadaşlar edinmenize yardımcı olabilir.

Sosyal tesisler ve yüzme havuzları

Belediye sosyal tesisleri özel spor salonlarından çok daha ucuzdur ve yoğun olmayan zamanlarda gidebilerseniz daha da ucuza mal edebilirsiniz. Yerel yüzme havuzları da genellikle yoğun olmayan saatlerde anne-bebek yüzme seanslarının yanı sıra daha ucuz etkinlikler sunarlar. Bölgenizdeki tesisleri öğrenmek için belediyenizin internet sitesini ziyaret edin.

Gece sınıfları

Size en yakın Further Education (İleri Eğitim) ya da Adult Learning (Erişkin Öğrenim) gece kursuna niçin katılmayasınız? Bunlar uygun fiyatlı olabilir ve birçoğu, yardım alan öğrenciler için ek indirim seçenekleri sunar. Kurslar kendinizi evin dışına atmanız, yeni beceriler (kariyerinizin gelişmesinde faydalı olabilecek beceriler!) ve yeni arkadaşlar edinmeniz için mükemmeldir.

Gönüllülük

Her ilçede giderek büyüyen bir gönüllülük birimi vardır. Siz de kendi tecrübelerinizden yararlanarak diğer insanlara destek olmaya hazır olduğunuza karar verebilirsiniz. Bölgenizde hangi yardım programlarının olduğunu öğrenmek için belediyenizin internet sitesine bir göz atın.

Halkevleri veya dernekler

Bu tür yerler yüzme kulüplerinden kitap gruplarına, sanat projelerinden dans sınıflarına kadar birçok ucuz veya ücretsiz etkinlik sunar. Google'a "community centres" (halkevleri) yazarak bölgenizdeki halkevlerini arayabilir veya daha fazla bilgi için belediyenizin internet sitesine bakabilirsiniz.

Moraliniz mi bozuk?

Yeni evinizi sevseniz dahi moralinizin bozuk olduğu veya kendinizi yalnız hissettiğiniz zamanlar olabilir; belki arkadaş bulmak normalden daha uzun sürüyordur, belki de parayı kafanıza takıyorsunuzdur.

Bölgenizde hangi destek gruplarının ve kurumlarının olduğunu önceden öğrenin. Ek C'de bazı destek hizmetleri listelenmiştir ancak belediyenizin internet sitesinde daha fazla bilgi bulabilirsiniz.

Yeni evinizde mutluluklar dileriz!

7.

Ekler

Ek A

Taşınma kontrol listesi

Birçok dairede herhangi bir mobilya veya ev aleti bulunmaz. Bu liste, ihtiyaç duyabileceğiniz eşyalar konusunda size bir fikir verecektir. Biraz araştırma yapın ve sağ taraftaki ücret sütununu doldurun. Böylece ihtiyacınız olan eşyalar için ne kadar paraya ihtiyacınız olduğu konusunda aklınızda bir fikir oluşabilir.

Eşya

Ücret (£)

Halılar
Yatak
Karyola
Yatak takımı
Ocak
Buzdolabı
Su ısıtıcısı
Banyo havluları
El havluları
Ampuller
Masa
Sandalyeler
Elbise dolabı
Çekmeceli dolaplar
Sofra takımları (bıçaklar/çatallar/kaşıklar)
Şişe açacağı
Konserve açacağı
Mutfak bıçağı
Tabak takımı
Bezler
Temizlik malzemeleri
Paspas/kova/süpürge
Faraş ve fırça
TV
Radyo
Alet takımı
Diğer

TOPLAM

Ek B

Bütçe hazırlama

Ek A'daki listeyi doldurduktan ve evinize taşınmak için ne kadar paraya ihtiyacınız olduğunu hesapladıktan sonra para biriktirmeye başlamanız önemli, özellikle de bir Community Care Grant (Toplumsal Yardım Bağışı) almıyorsanız.

Haftalık bütçe, her hafta ne kadar kenara ayırabileceğinizi görmenize yardım edecektir:

Gelir

Tutar

Aylıklar/maaş

Yardımlar

Diğer

TOPLAM GELİR

Harcamalar

Tutar (£)

Kira

Su giderleri

Council Tax (Belediye Vergisi)

Elektrik

Doğalgaz

Telefon – sabit hat

Telefon – cep

Evdeki eşyaların sigortalanması

Ev idaresi (gıda, gazete, tuvalet malzemeleri vs)

Seyahat harcamaları

Kıyafet

TV lisansı

Diğer

TOPLAM GİDER

"Toplam gelirinizden" "toplam giderinizi" çıkardığınızda, yaptığınız tüm masraflardan sonra harcanabilecek tutarı bulursunuz.

Ek C

Yararlı iletişim bilgileri

Belediyelerin internet siteleri

Barking & Dagenham	www.barking-dagenham.gov.uk
Barnet	www.barnet.gov.uk
Bexley	www.bexley.gov.uk
Brent	www.brent.gov.uk
Bromley	www.bromley.gov.uk
Camden	www.camden.gov.uk
City of London	www.cityoflondon.gov.uk
Croydon	www.croydon.gov.uk
Ealing	www.ealing.gov.uk
Enfield	www.enfield.gov.uk
Greenwich	www.greenwich.gov.uk
Hackney	www.hackney.gov.uk
Hammersmith & Fulham	www.lbhf.gov.uk
Haringey	www.haringey.gov.uk
Harrow	www.harrow.gov.uk
Havering	www.havering.gov.uk
Hillingdon	www.hillingdon.gov.uk
Hounslow	www.hounslow.gov.uk
Islington	www.islington.gov.uk
Kensington & Chelsea	www.rbkc.gov.uk
Kingston upon Thames	www.kingston.gov.uk
Lambeth	www.lambeth.gov.uk
Lewisham	www.lewisham.gov.uk
Merton	www.merton.gov.uk

Newham	www.newham.gov.uk
Redbridge	cms.redbridge.gov.uk
Richmond upon Thames	www.richmond.gov.uk
Sutton	www.sutton.gov.uk
Southwark	www.southwark.gov.uk
Tower Hamlets	www.towerhamlets.gov.uk
Waltham Forest	www.walthamforest.gov.uk
Wandsworth	www.wandsworth.gov.uk
Westminster	www.westminster.gov.uk

DIY (KENDİN YAP)

- * www.bbc.co.uk/homes/diy
- * www.channel4.com/4homes/diy-self-build
- * www.diyfixit.co.uk
- * www.housetohome.co.uk
- * www.lets-do-diy.com
- * www.polycell.co.uk/guides/room_repairs.jsp

Uyuşturucu

- * Frank (uyuşturucu kullanımı hakkında yedi gün, yirmi dört saat danışmanlık ve destek hizmeti)
0800 776 600 or 0800 917 8765 (işitme engelliler için)
www.talktofrank.com
- * London Drug & Alcohol Network (Londra Uyuşturucu ve Alkol Ağı)
(Tüm Londra ilçelerinde danışmanlık ve destek hizmeti)
www.ldan.org.uk

Acil durum hatları

- * Ambulans, yangın ve polis hizmetleri
999 veya 112
- * National Grid Gas Emergencies (Ulusal Şebeke Gaz Acil Durumu)
Ücretsiz hat: 0800 111 999
www.gas-guide.org.uk/emergencies.html

Mobilya projeleri

- * Furnish
020 8969 3332
www.sbhg.co.uk
- * Furniture Aid (kurum referansı gerektirir)
020 7793 7787
www.furniture-aid.co.uk
- * Hillingdon Community Furniture Project
01895 256655 (Uxbridge şubesi)
020 8797 9505 (Hayes şubesi)
www.trinityhomelessprojects.org.uk
- * Home store (kurum referansı gerektirir)
020 8519 6264
www.quakersocialaction.com
- * Hounslow Furniture Project (kurum referansı gerektirir)
020 8814 2225
www.hounslowct.org.uk
- * Restore
020 8493 0900
www.restorecommunityprojects.org

Sağlık ve cinsel sağlık

- * British Pregnancy Advisory (Britanya Hamilelik Danışmanlığı)
www.bpas.org.uk
- * Brook Advisory Service (Brook Danışmanlık Hizmetleri) (doğum kontrolü, gebelik testi, beklenmedik gebelik ve cinsel danışma hakkında daha fazla bilgi için. Ücretsiz ve gizli.
0800 802 1234 / admin@brookcentres.org.uk / www.brook.org.uk
- * Family Planning Association (Aile Planlama Derneği)
0845 310 1334 / www.fpa.org.uk
- * NHS Direct
08457 4647 / www.nhsdirect.nhs.uk
- * Parentlineplus (ana-babalığın tüm yönlerine dair 24-saat bilgi ve destek)
0808 800 222 / www.parentlineplus.org.uk
- * Rape Crisis (Tecavüz Krizi)
info@rapecrisis.org.uk / www.rapecrisis.org.uk
- * Relate (ilişki sorunları yaşayan yetişkinler için danışmanlık hizmetleri)
0845 456 1310 / www.relate.org.uk
- * Victim Support (Mağdur Desteği)
(Suç mağduru ve tanıkları için ulusal yardım programı)
0845 303 0900 / www.victimsupport.org.uk
- * Women's Health Concern (Kadın Sağlığı Sorunu)
0845 123 2319 / www.womens-health-concern.org

Konut

- * Directgov
www.direct.gov.uk
- * Rent deposit schemes (Kira programları)
www.privaterentedsector.org.uk
- * Shelter (Barınak) (konut ihtiyacı olan insanlar için danışmanlık, bilgi ve avukatlık hizmetleri)
www.shelter.org.uk

LGBT

- * Galop [Greater London (Büyük Londra'da) homofobi ve transfobi nefret suçlarına yönelik danışmanlık)
020 7704 2040 / info@galop.org.uk / www.galop.org.uk
- * London Lesbian and Gay Switchboard (Londra Lezbiyen ve Gey Merkezi)
020 7837 7324 / admin@llgs.org.uk

Geri dönüşüm

- * www.dontdumpthat.org.uk
- * www.freecycle.org

Haklar

- * Citizens Advice Bureau (Yurttaş Danışmanlık Bürosu)
www.adviceguide.org.uk
- * Rights of Women (Kadın Hakları)
(kadınlar için ücretsiz, gizli yasal danışma)
www.rightsofwomen.org.uk

Emniyet ve güvenlik

* www.crimereduction.homeoffice.gov.uk

Tedarikçiler – gaz, elektrik, sigorta vs

* British Gas	www.britishgas.co.uk
* Confused	www.confused.com
* EDF Energy Network	0800 096 9000 (electricity) www.edfenergy.com
* E.ON Energy	www.eon-uk.com
* Energy choices	www.energychoices.co.uk
* Go Compare	www.gocompare.com
* Home Advisory Service	www.HomeAdvisoryService.com
* Moneysupermarket	www.moneysupermarket.com
* Npower	www.npower.com
* Royal Mail	www.royalmail.co.uk
* Simply Switch	wwwSimplySwitch.com
* Thames Water	www.thameswater.co.uk
* Transco Meter Helpline	0870 608 1524 (Gas)
* TV licensing	www.tvlicensing.co.uk
* U Switch	www.uSwitch.com
* UK Power	www.ukpower.co.uk
* Unravelit	www.unravelit.com

İş ve Para

- * Jobcentre Plus
0800 055 6688
- * Consumer credit counseling service (Tüketici kredi danışma servisi)
0800 138 1111 / www.cccs.co.uk
- * Debt Help UK
0800 078 9056 / www.debt-help-uk.org.uk
- * National Debtline (Ulusal Borç Hattı)
0808-808-4000

Ek D

Eaves Hakkında

Eaves, şiddete veya istismara maruz kalmış kadınlara kaliteli konut ve destek sağlamaktadır. Ayrıca kadına uygulanan her türlü şiddeti önlemek için araştırma, müdafaa ve lobi faaliyetleri yürütmekteyiz. Bütün kadınların ve kızların şiddetten, istismardan, nesnelleştirmeden ve ayrımcılıktan uzak yaşadığı bir toplum için çalışmaktayız.

Projelerimiz

The Amina Scheme (Amina Programı)

Hayatının herhangi bir zamanında tecavüze, cinsel istismara veya tacize uğramış kadınların geçmişte benzer olaylar yaşamış kadınlar tarafından desteklendiği bir destek ve arkadaşlık programı.

Lilith Project (Lilith Projesi)

Kadınlara uygulanan her türlü şiddetle savaşmayı ve kadınlar için ikinci kademe destek sağlamayı amaçlayan araştırma ve geliştirme bölümü.

Poppy Project (Poppy Projesi)

Hayat kadını olarak ve evde hizmet vermesi amacıyla kaçırılan kadınlar için BK (Birleşik Krallık) genelinde konaklama ve sosyal yardım desteği.

Scarlet Centre (Scarlet Merkezi)

Kadınların yeniden bir yere yerleştirilme, hayat kadınlığını bırakma ve rehberlik dâhil olmak üzere çeşitli konularda danışmanlık ve destek hizmeti alabilecekleri güvenli ve dostane bir ortam. Salı'dan Cumartesi'ye, 10.00 - 13.00 ve 14.00 - 17.00 saatleri arasında istediğiniz zaman merkezimize gelebilir ve danışmanlarımızdan biriyle aile içi şiddet, tecavüz ve cinsel taciz, uyuşturucu ve alkol, yardımlar ve konut konuları hakkında konuşabilir veya bilgisayarlarımızdan, yazıcılarımızdan, kitaplarımızdan ve telefonlarımızdan yararlanabilirsiniz.

The Scarlet Centre (Scarlet Merkezi) ayrıca kendinden emin bir şekilde iletişim kurma, ilk yardım, CV (özgeçmiş) hazırlama gibi yeni beceriler öğrenebileceğiniz ve depresyonla mücadele etme ve uyuşturucu ile akıl sağlığı arasındaki ilişkileri tartışabileceğiniz atölye çalışmaları (workshop) ve etkinlikler düzenlemektedir.

Serafina Project (Serafina Projesi)

Londra'da aile içi şiddetten kaçan kadınlar ve çocukları için konaklama ve destek.

Daha fazla bilgi edinmek veya atölye çalışmalarına (workshop) ve etkinliklere yönelik güncel zaman çizelgeleri için Eaves internet sitesini ziyaret edin: www.eaves4women.co.uk veya Scarlet Centre (Scarlet Merkezi) ile **020 7840 7142** numaralı telefondan veya **advice_centre@eaveshousing.co.uk** adresine e-posta göndererek iletişim kurun.

Notlar

Artypeeps tarafından
hazırlanmıştır

Tasarım: Nicky Barneby
Resim Araştırma: Dennis Rudd
Üretim: Kristen Harrison

www.artypeeps.co.uk
info@artypeeps.co.uk
we make books

Eaves Housing for Women
Unit 2.03
Canterbury Court
Kennington Business Park
1-3 Brixton Road
London SW9 6DE

www.eaves4women.co.uk

Charity number: 275048
Company number: 1322750
Hayır kuruluşu no: 275048
Şirket no: 1322750